

Parts estructurals d'una Constitució. Projecte Constitució Catalana. Per tal d'informar i ordenar els debats Reinicia Catalunya ha cregut convenient sintetitzar els conceptes estructurals d'una constitució, allò que defineix que un país pugui desenvolupar-se adequadament als seus valors i a la seva manera de ser (històrica i present) i de voler ser (futur). Allò que si es defineix d'una altra manera en la constitució farà que el país sigui diferent. En cap cas volem proposar cap contingut (el que ha de ser i dir la constitució) sinó oferir els temes de debat, però limitats als conceptes estrictament importants.

1.- Sobirania, identitat i territori

1. **Sobirania:** Popular/Parlamentaria. Com s'exerceix (democràcia directa, representativa, mixta...)
2. **Tipus d'estat:** República/Democràtic/De Dret/ Social/Liberal...
3. **Llengua:** No llengua oficial/Solament Català/Castellà cooficial/Occità a l'Aran/...
4. **Nacionalitat:** Requisits/deures/obligacions. Drets migració? Sanitat? etc.
5. **Ordenació del territori:** Descentralització (Vegueries, Comarques, Ajuntaments)...com es relacionen. Competències bàsiques. Solidaritat interterritorial. Finançament. Divisió per unitats de paisatge o històriques? Destinació del pressupost general a cada àmbit?
6. **Majoria d'edat:** 16/18, altres?
7. **Seguretat, defensa, pau i cooperació. Exercit:** Professional convencional, d'Elit reduït + Fort servei intel·ligència, Milicià, sense exercit, Defensa civil.

2.- Drets: Incloent Carta de la ONU, DUDH, DUDH Emergents, OIT, FAO, OMS, OMPI (propietat intel·lectual) CEDH. Citant i subscriuint els diferents drets i pactes internacionals.

8. **Consciència, religió i culte:** Estat confessional / aconfessional / laic...
9. **Educació/Ensenyament:** Tipus, valors i matèries (cos/ment/sentiments/matèries i tècniques científiques, prestació/ajuts, requisits, deures i obligacions.
10. **Habitatge:** Prestació/ajuts, requisits, deures i obligacions. Prevenció desnonaments.
11. **Salut/Sanitat:** Tipus, prestació/ajuts, requisits, deures i obligacions.
12. **Dret al propi cos:** educació sexual, avortament lliure i gratuït?, mort digne (eutanàsia), donació a la ciència, mare de lloguer...
13. **Família, matrimoni i adopció:** Dreta una família, Drets LGTBI+ i famílies monoparentals
14. **Informació i comunicació:** Llibertat d'expressió i premsa. Mitjans de comunicació públics, privats i comunitaris. Accés universal a les TIC. Xarxa neutra i lliure.
15. **Llibertat i seguretat.** Privacitat i honor. Dret a l'oblit. Tutela judicial. Detenció i reinserció.
16. **Reunió, manifestació, associació,....:** Requisits, límits
17. **Treball:** Jornada laboral, sindicació, descans, igualtat i equitat de gènere, salari màxim interprofessional lligat al SMI (1:N), maternitat i paternitat...
18. **Vaga vs Aturada patronal:** Requisits i resolució de conflictes
19. **Seguretat social:** Prestació, requisits, deures i obligacions. Diversitat funcional?
20. **Renda Garantida? Treball Garantit? Prestació d'atur?:** Prestació, requisits, deures i obligacions
21. **Propietat privada, herència:** Funció social, limitació de l'acumulació de patrimoni, ...
22. **Participació política:** Petició, ILP / ICP, referèndum i altres processos de participació ciutadana.
23. **Participació executiva:** Accés al funcionariat, participació en el control i gestió pública.
24. **Cultura, esport i lleure.** Horaris. Conciliació de la vida personal, laboral i familiar.
25. **Drets dels Animals i la Natura.**
26. **Subsidiarietat/clàusula residual:** L'aparició de nous drets es de sobirania...o les ha de resoldre...

3.- Poders de l'Estat

3.1 Legislatiu

- 27. **Representació poblacional i/o territorial:** Nombre de Cambres. Assemblees vs Parlament. Federalisme. Consell de Cent. Parlament Ciutadà.
- 28. **Presa de decisions:** Majoritari absolut/majoritari general i territorial. Majories qualificades.

3.2 Executiu

- 29. **Sistema de Govern:** Parlamentari, Presidencialista, Semi, de Consens (govern col·legiat).
- 30. **Gestió i administració pública:** accés a la funció pública (oposicions, meritocràcia..), avaluació i responsabilització i cessament de la funció pública..
- 31. **Revocació:** Criteris, Iniciatives, Decisió.

3.3 Judicial

- 32. **Amnistia:** Sí/No, Criteris, iniciatives, Decisió.
- 33. **Indults:** Sí/No, Criteris, iniciatives, Decisió.
- 34. **Immunitat/Inviolabilitat Parlamentaria:** Sí/No, Criteris, iniciatives, Decisió.
- 35. **Aforaments:** Sí/No, Criteris, iniciatives, Decisió.
- 36. **Tribunals:** TSJ + TC+TContenciòs-Administratiu?, un de sol?
- 37. **TSJ/TC:** Nomenaments, durada, eleccions, incompatibilitats, revocació.
- 38. **CGPJ:** Nomenaments, durada, eleccions, incompatibilitats, revocació.

4.- Sistemes de representació ciutadana-Llei Electoral

- 39. **Elegibilitat:** Formació, professió, militància,
- 40. **Professionalització:** Remunerats o milicians...
- 41. **Circumscripció:** Única, Vegueries, Comarcal nombre de població...
- 42. **Criteri d'assignació:** proporcional, majoritari, mixt
- 43. **Prorratgeig:** Nombre diputats per circumscripció
- 44. **Modalitat de vot:** Únic, preferencial, alternatiu...
- 45. **Llistes:** Tancades i bloquejades, desbloquejades, obertes...
- 46. **Barrera electoral:** Sí/no.
- 47. **Fórmula electoral:** D'Hont, Hare, Sainte-Leagë...
- 48. **Nombre màxim legislatures:** Una, dues, tres...consecutives/no consecutives...
- 49. **Mandat:** representatiu, programàtic, imperatiu...
- 50. **Revocació de càrrecs (electes/i no electes):** Criteris, Iniciatives, Decisió.
- 51. **Obligatorietat vot:** Sí/No?
- 52. **Junta Electoral:** Criteris d'elecció. Independent del Legislatiu? i de l'Executiu?

5.- Òrgans i sistemes de control i transparència

53. **Sistema d'auditories:** A empreses, organitzacions i institucions més importants del país. Nomenaments auditors. Subjectes i objectes d'anàlisi. Periodicitat. Publicació resultats.
54. **Transparència:** Accés ciutadà a totes les dades i resultats econòmics de totes les institucions/empreses i organitzacions? Sí/No, Requisits i procediments.
55. **Auditoria i denúncia ciutadana:** Requisits, procediment, resultats.
56. **Sindicatura de greuges:** Tasques, informes, nomenaments, incompatibilitats, revocació.
57. **Sindicatura de comptes:** Tasques, informes, nomenaments, incompatibilitats, revocació.
58. **Sindicatura antifrau:** Tasques, informes, nomenaments, incompatibilitats, revocació.
59. **Sindicatura de la natura:** Tasques, informes, nomenaments, incompatibilitats, revocació.
60. **Consells Ciutadans:** Tasques, informes, designació per sorteig, incompatibilitats, revocació.

6.- Economia, Finances i Sistema Productiu:

61. **Sobirania econòmica:** Tipus d'economia: de mercat, planificada, mixta. Tipus de propietats: pública, privada, comunitària, estatal, cooperativa, etc. Democratització de les empreses: Participació mixta (socis, treballadores i ciutadania) segons grandària i/o sector empresarial? Salari màxim intra-empresarial (1:N)? Foment del associacionisme, l'autoocupació i cooperativisme. Reconeixement del treball domèstic. Control dels grups de pressió (*lobbies*).
62. **Propietat pública:** Titularitat. Bé comú?. Gestió pública, privada i mixta? Requisits i límits.
63. **Sistema impositiu:** Tothom paga impostos? Organitzacions i esglésies també? Escalat progressiu? A mes guany mes % impost? Per a tots iguals? Empreses, organitzacions i particulars?
64. **Sectors bàsics i/o estratègics:** Declaració motors/sectors econòmics estratègics (aigua, energia, telecomunicacions, espectre radioelèctric, recursos naturals no renovables, transport, etc.). Monopoli o intervenció/moderació/planificació estatal per estratègics? Col·lectivització? Limitacions antimonopoli / oligopoli. Òrgans de control. Subjectes i objectes de control.
65. **Responsabilitat social i ambiental:** Deures i obligacions
66. **Especulació, acumulació i frau:** Enriquiment no justificat = Frau?. Tipificació general delictes econòmics. Denúncia i inspecció.
67. **Sobirania territorial:** Drets i limitacions explotació recursos naturals, marins, de l'espai, sol, subsòl, espai radioelèctric, ...
68. **Sobirania energètica:** Foment+incentius energies renovables / desincentivació+recàrrec energies no renovables?. Produccions locals/particulars energies renovables connectades a xarxa pública?.
69. **Sobirania alimentària:** Aigua. Terra. Comerç just. Consum responsable. Etiquetatge (procedència, ús de pesticides o altres químics, condicions laborals, ...).
70. **Sobirania monetària i financera:** Mitjans de pagament: moneda - euro, complementàries. Sistema financer: creació monetària escriptural privada o del Banc Central Català. Limitació crèdit empreses no financeres. Control. Denúncies. Impagaments.